

Vad hände med den gamla hederliga dagboken?

Therése Bergbring
Digitala distributionsformer 7,5 p
Högskolan väst, Trollhättan
VT 2010

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Teorier och fakta	
a. Blogg.....	4
b. Att använda en blogg	4
c. Privata bloggar.....	5
d. Skriva.....	5
3. Diskussion.....	7
4. Slutsats.....	8
5. Källförteckning.....	9

1. Inledning

Vad hände med den gamla dagboken med lås som låg i strumplådan, under sängmadrassen eller längst in i garderoben. Idag skriver vi helt fritt på internet om nästan allting, vissa väljer att skriva mer och andra mindre om sitt privatliv. Tänker du som användare till en blogg på vad som kan hända om man lägger ut för mycket information om dig själv. Vem som kan läsa den och hur dessa personer sedan hanterar denna information. Vart denna information kan hamna någonstans. Personligen tror jag inte folk är riktigt medvetna om det. Det som hamnar på nätet stannar oftast kvar där. Jag undrar lite samma sak som skrivs i *“ Blogging as social activity, or, would you let 900 million people read your diary?”* av Nardi, Bonnie A. & Schiano, Diane J. & Gumbrecht, Michelle, varför så många människor vill publicera saker om deras privatliv på internet. Som är en av det största kommunikationsmedlet.

Denna essä tar upp om det verkligen är lämpligt att publicera så mycket privat information om oss själva. Helt främmande personer får tillgång till ditt privatliv.

Min frågeställning är: Vad hände med vår privata dagbok?

2a. Blogg

Vad är då en blogg? Man kan säga att det är en hemsida som uppdateras ofta där både korta och långa inlägg läggs upp. Det nyaste inlägget hamnar överst på sidan så för att kunna se föregående inlägg måste man scrolla ner. (Nardi, Schiano & Gumbrecht, 2004 s.222)

Det finns flera olika ämnen som en blogg kan handla om, det är du som skriver i bloggen som bestämmer vad där ska stå. Det finns en uppsjö med olika sorters bloggar, de som skriver om mode, vardag, livet som förälder, något speciellt intresse och även företag har börjat skriva i egna bloggar för bland annat mer marknadsföring. Men det finns inget som säger att en blogg bara måste ha ett ämne. Men för att inte göra det allt för rörigt för läsaren bör man inte ha allt för många ämnen på sin blogg. (Wikipedia, 2010)

Det finns även olika sorters typer av blogg, mikroblogg är en sort. Mikrobloggning innebär att man skriver med ett fåtal tecken, Twitter har max 140 tecken. Just Twitter har slogan "What are you doing?". Man kan säga att man rapporterar till alla andra vad man gör för tillfället. Helt enkelt ett kort och enkelt inlägg. Fotoblogg är en annan sort där man fokuserar på att använda bilder istället för text och videoblogg är ganska snarlik då man använder sig av inlägg av videoklipp. Självklart kan man även i de två sistnämnda även skriva men då gärna som kommentarer eftersom annars blir det inte en fotoblogg/videoblogg. (Wikipedia, 2010)

Man behöver inte kunna HTML eller CSS för att kunna använda en blogg utan det är som att skriva i Word. Men det finns möjlighet för de som vill ändra i koden att göra det.

Ordet blogg är en enklare form av webblogg som kommer från engelskans blog som där är en förkortning av weblog. Weblog är egentligen filer som sparas från olika webbservrar, web och log. När bloggning blev populärt valde man att inte kallade det weblog utan bara blog för att inte förvirra om vad som är vad. Som på svenska blir blogg. (Sauers, 2006 s.1-2)

Oftast finns det möjlighet för läsaren att kunna lägga kommentarer på de olika inläggen. Just till kommentarerna finns det en hel del olika funktioner. Här kan bloggaren bestämma om det ska finnas möjlighet till att lägga kommentarer överhuvudtaget. Bloggaren kan även välja att innan kommentarerna visas måste bloggaren godkänna kommentaren. Ytterligare en funktion är när en person väl har blivit godkänd behöver bloggaren inte godkänna kommentarerna innan de visas.

2a. Att använda en blogg

Nästan vem som helst kan använda en blogg, kan man skriva och hantera en dator så är det mesta löst. Eftersom all kodning oftast sköts av olika blogg-tjänster (dessa har färdiga publiceringssystem) behöver man inte kunna någon HTML eller annat kodningsspråk, det är bara att skriva in sin text sen sköter det sig själv. Självklart kan man själv gå in och ändra i HTML-koden mer eller mindre i de flesta blogg-tjänster. Man kan även skapa sin egen blogg från grunden genom att skapa en egen blogg-motor men då kräver det att man har lite kunskap inom kodning. (Wikipedia, 2010)

Med hjälp av lösenord kan man skydda sin blogg från att andra inte ska kunna redigera i den. (Sauers, 2006 s.2) Det behöver inte bara finnas en användare till varje blogg utan man kan lägga till fler användare på en och samma blogg. Denna funktion kan man exempel använda sig av på olika arbetsplatser eller i skolarbeten. Ex. en grupp skriver ett arbete och alla i gruppen kan gå in och skriva nya inlägg. Man kan även välja att bara vissa personer kan läsa bloggen, ex. släkt och vänner. Man låser helt enkelt bloggen och de som vill läsa bloggen måste skicka en förfrågning om att få läsa den. Denna funktion kan man använda om man vill skriva lite mer privat. Dock är denna funktion inte hundra procent säker. Som allt annat finns det alltid ett kryphål för att kunna komma in.

Lämpligen kan det vara bra att man har något att skriva om i sin blogg då en den gärna ska uppdateras ganska ofta. För att behålla sina läsare måste det finnas nya saker att läsa om hela tiden annars är det lätt hänt att läsarna tröttna på bloggen och inte kommer tillbaka. Den får gärna handla om något som man själv är intresserad av då det blir mycket lättare att skriva sina inlägg. (Sauers, 2006 s.77-78)

2b. Privata bloggar

Vad är en privat blogg? Beroende på vem man frågar får man olika svar, ex. den handlar om ens privatliv eller att den är låst. Så för att kunna läsa den behövs godkännande av ägaren till bloggen. Eller att det är en privatperson som skriver i den. Det finns olika sätt att se det på. Hur man ser det är upp till var och en. Enligt artikeln " *Blogging as social activity, or, would you let 900 million people read your diary?*" finns det tre vanliga sorters bloggar och den kallade online dagboken står för 70%.

Man kan säga att det finns 3 olika nivåer på privata bloggar.

1. Den som alla har tillgång till att läsa är den som är "listad" i register för just den bloggportalen som med hjälp av den lätt kan hittas av olika sökmotorer.
2. Den som är lite mindre privat är den "olistade". Fungerar tvärtom mot föregående. Det kan inte hittas av olika sökmotorer för att den inte är registrerad. Men det finns ett litet kryphål man lätt kan missa. Om denna användare lägger in en länk i ett inlägg som sedan någon klickar på kommer det att skickas information till den nya hemsidan om adressen till bloggen och på så sätt blir de söktillgänglig för olika sökmotorer.
2. Den som är mest privat skyddas med hjälp av lösenord. (Nardi, Schiano & Gumbrecht, 2004 s.223-224)

2c. Skriva

Det kan ju inte vara så svårt att skriva i en blogg men det gäller verkligen att ha ett intresse för att skriva och något att skriva om. Att bara skriva små korta inlägg om att idag har jag varit i skolan, handlat m.m. kan bli lite trist i längden för vissa läsare. Personligen tycker jag att det ska hända något i bloggen för att det ska vara intressant att läsa. Det finns flera miljoner bloggar och det slutar inte komma nya. Ungefär en ny blogg skapas varje sekund men det är inte alla som fortfarande är aktiva. Cirka två tredjedelar uppdateras inte på över två månader. (Richardsson, 2006 s.19-20)

Så det är bara att starta en blogg och fundera ut något att skriva om. Pröva på hur det känns, tycker man det är kul och känner för att fortsätta så är det inte så mycket som stoppar för det. Gillar man det inte så är det bara att avsluta sin blogg. Men tänk på att det som hamnar på internet stannar där alltid.

Diskussion

Vad hände med vår privata dagbok?

Är det verkligen lämpligt att lägga ut så mycket information om en själv på nätet då det är så lättillgängligt för alla andra sen att kunna läsa. Allt som läggs ut kommer alltid att finnas kvar. Även om man sätter lösenord på sin blogg för att kunna välja sina läsare är det inte en garanti på att information man lägger ut stannar där. Denna information kan lätt vandra vidare. Visst det är upp till var och en att välja vad man vill skriva om men jag tycker verkligen att man ska tänka en gång extra innan man lägger upp något, speciellt om det är lite mer privat. Är detta något som jag vill att alla, verkligen alla, ska kunna få läsa. Vill jag att helt främmande människor ska ha insikt i hur mitt privatliv ser ut eller kommer jag att kunna skada någon. Tycker man det är ok så visst lägg ut information men annars stå över.

Det finns de privat personer som inte skriver om sitt privatliv utan om något annat. Ex. dikter, matlagning, musik eller något annat som intresserar den personen. Det finns även många som nämner namn på sina bloggar men alla tänker inte på att denna person kanske inte vill nämnas med hela namnet. Vill man nu använda hela namnet måste man faktiskt fråga personen i frågan först. Ett annat alternativ som jag har sett många använda är bara första bokstaven i namnet. Detta för att hålla den personen mer anonym. Vilket jag tycker är väldigt bra. Men tillbaka till dem som skriver om sitt privatliv i sin blogg. Tänker dessa människor aldrig på hur många som verkligen har tillgång till den? Skriver du att du ska på semester blir ditt hem en guldgruva för inbrottstjuvar. Visst först ska dessa tjuvar först hitta bloggen men det är inte så svårt egentligen. Men hjälp av alla dessa olika sökmotorer så får dem en del hjälp på traven. Även om du har valt att inte registrera din blogg men så fort man lägger en länk på ens blogg och den används blir det automatiskt att den registreras. Och blir då mer lättillgänglig. (Nardi, Schiano & Gumbrecht, 2004 s.223-224)

Det finns även många andra webbsidor där man kan lägga ut sin status och där är det samma sak, en guldgruva. Jag läser några kompisars bloggar vissa har låst sina och andra har sina öppna. Men ibland så skrivs dem något i stil med "Mannen är i Sthlm och imorgon blir det stranden hela dagen..." Detta kan man även läsa som "Välkommen hem till mig imorgon för vi är ändå inte hemma" om man ska dra det rent krasst. I denna situation kunde man ha väntat med att skriva istället när man kommit hem från stranden. För att eventuellt slippa påhälsningar. Som världen ser ut idag måste man ibland tänka så, tyvärr.

Man måste tänka ganska grovt ibland men många tänker nog att det inte händer mig. Dessa bloggar kan lätt innebära att man skaffar sig så kallade "stalker" och på så sätt serverar du allt direkt till denna person. Du behöver kanske aldrig bli medveten om att det finns någon där ut. Det gäller inte bara bloggar utan Facebook har samma förmåner. Jag tycker man får skriva om vad man vill egentligen men att man ska tänka en extra gång innan man skickar iväg sitt inlägg som kan innehålla någon information som sen i slutet kan drabba dig själv som person eller din släkt och vänner.

Det kan vara kul att kunna få dela sitt liv med släkt och vänner som man inte pratar så ofta med eller bor långt borta men man kan gör det på ett sätt som man själv känner att det är lämpligt på. Inte vad andra tycker.

Så tänker man lägga ut information om sig själv som är mer av den privata delen tycker jag att man ska tänka en extra gång.

Slutsats

Personligen skulle jag nog inte tänka mig att använda en blogg och skriva privata saker i den. Eventuellt om jag låser den och väljer mina läsare men även där är jag inte säker. Väljer jag att ha den öppen kommer jag inte att skriva privata saker i den. Jag vill att mitt privatliv ska vara privat annars kan jag inte kalla det privatliv.

Dels för att jag är ensam i hela Sverige att heta som jag gör så det blir ganska lätt att hitta mig och dels för att jag känner inte för att helt främmande människor ska veta vad jag gör alltid. Nu när jag tänker efter kan det dels ha en koppling till mitt förra arbete och att jag bodde i samma by som jag jobbade i. Då jobbade jag på en bensinstation mitt i byn blev det ganska snabbt att folk visste vem du var. Vart du än gick var det alltid någon som började prata med dig. Det kunde vara personer som jag inte ens visste namnet på. Vilket jag tyckte blev ganska jobbigt i slutändan. Det slutade med att jag slutade att handla i byn för att kunna gå i en butik utan att folk glodde på en och kollade vad man hade handlat. Kanske så var just alla i den byn extra nyfikna, inte vet jag.

Man kan börja med att tänkta på vad man tänker skriva om i sin blogg och sen därefter välja vilken sort man ska använda. Vill jag att bara min släkt och vänner ska veta vad jag skriver kanske det är lämpligt att använda mig av lösenord. Men tycker jag det inte spelar någon större roll kan man använda sig av en helt öppen blogg.

Egentligen kan man säga att det finns nog en passande blogg för alla som vill och har viljan till att skriva, det gäller bara att välja rätt modell för just en själv.

Källförteckning

Böcker

Richardson, Will (2006). *Blogs, wikis, podcasts, and other powerful web tools for classrooms*. Thousand Oaks, Calif.: Corwin Press.

Sauers, Michael P (2006). *Bloggning och RSS : a librarian's guide*. Medford, N.J : Information Today, Inc.

Elektronisk källa

Wikipedia,(2010) Blogg [Elektronisk]

Tillgänglig: <http://sv.wikipedia.org/wiki/Blogg> [2010-04-12]

Vetenskaplig artikel

Nardi, Bonnie A. & Schiano, Diane J. & Gumbrecht, Michelle "*Bloggning as social activity, or, would you let 900 million people read your diary?*" [Elektronisk] Computer supported cooperative work, 2004. ACM conference on November 6-10. Pages: 222 - 231.

Publisher: ACM New York, NY, USA. Tillgänglig:

<<http://portal.acm.org.ezproxy.server.hv.se/citation.cfm?id=1031607.1031643&coll=GUIDE&dl=GUIDE&CFID=80190595&CFTOKEN=35810591> > [2010-03-16]